

використання, накопичення та примноження фінансових активів в процесі суспільного відтворення для забезпечення прискореного розвитку економічної системи. Фінансовий потенціал підприємства не формується спонтанно та хаотично.

Фінансовий потенціал підприємства та його рівень тісно пов'язаний з конкурентоспроможністю підприємства. Пояснюється це тим, що за умови наявності великого обсягу фінансових ресурсів, але за відсутності можливостей виробничого, організаційного, а також відсутності можливості ефективного використання всіх кадрових ресурсів, фінансовий потенціал не може бути ефективно реалізований, оскільки підприємство не в змозі використати наявні фінансові ресурси для досягнення конкретних цілей [3]. Варто взяти до уваги також і людський фактор, а саме підприємницькі здібності, оскільки саме даний фактор є рушійним елементом для ефективного формування і використання фінансового потенціалу. На мою думку, на будь-якому підприємстві необхідно свідомо оцінювати поточні та перспективні фінансові можливості й перетворювати вхідні ресурси в економічні та фінансові блага.

Безпосередньо формування фінансового потенціалу підприємства залежить від системи управління ним. Якщо дивитися з точки зору ефективності, то в такому випадку, при неефективному управлінні підприємством втрачаються також й елементи фінансового потенціалу, які у недалекому майбутньому могли б бути визначальними для розвитку організації. На мою думку, існує прямопропорційна залежність між прибутковістю діяльності підприємства і його фінансовим потенціалом.

Одним із основних факторів, який визначає успішність роботи підприємства у сучасних умовах ринку є – фінансовий потенціал. Чим він вищий, тим більш конкурентоспроможним та інвестиційно привабливим є підприємство. Саме для підприємства він є дуже важливим, оскільки, це обсяг всіх власних, позичених та залучених фінансових ресурсів підприємства, а необхідний обсяг фінансових ресурсів, їх ефективне використання визначають стійкий фінансовий стан: платоспроможність, фінансову стійкість, ліквідність. Тому, найважливішим завданням підприємств є пошук резервів збільшення власних фінансових ресурсів і найбільш ефективно їх використання з метою підвищення ефективності роботи підприємства загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бугай В. З. *Теоретичні основи формування потенціалу підприємства* / В. З. Бугай, А. В. Горбунова, Ю. В. Ключова // *Вісник запорізького національного університету*. – 2011. – № 1 (9). – С. 27-31.
2. Гнип Н. О. *Організаційно-економічні засади прогнозування фінансового потенціалу підприємств* / Н. О. Гнип // *Держава та регіони*. - 2010. - № 1.
3. Прохорова В. В. *Потенціал підприємства: формування і оцінка: Навчальний посібник* / В. В. Прохорова, В. І. Чобіток. - Х.: НТМТ 2013. - 212с.

Кенігсбергер Ян Романович, студент 4 курсу,
Ціжма Оксана Анатоліївна,
викладач кафедри обліку та фінансів,

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ

На сучасному етапі розбудови нашої держави як демократичної, соціальної та правової держави з врахуванням змін, що відбулися останнім часом, розвиток місцевого самоврядування є одним з пріоритетних напрямів державної політики.

Крок за кроком Україна впроваджує в життя Європейську хартію місцевого самоврядування. Людина, її інтереси, забезпечення конституційних прав і свобод, можливість самореалізації у рідному місці, і розкриття особистого потенціалу стало основною метою процесів реформи місцевого самоврядування [2].

Як свідчать нещодавні соціологічні дослідження, довіра громадян до місцевих влад є суттєво вищою, аніж довіра до центральної влади. Тож місцева влада нині має добрий шанс реально залучити громадян до місцевих справ, мобілізувавши таким чином найважливіший ресурс громади – людський.

Фінансова децентралізація дала можливість органам місцевого самоврядування формувати власні бюджети розвитку, дозволила місцевим радам самостійно вибудовувати та реалізовувати власні стратегії розвитку регіонів та громад, визначити пріоритети, цілі та напрямки розвитку, створювати і фінансувати відповідні проекти [2].

У процесі реформування територіальних громад чітко проявилася важлива тенденція: не всі громади здатні самостійно забезпечити своїх громадян усіма необхідними послугами, і не завжди доцільно в кожній громаді створювати відповідні структури та матеріально-технічну базу для надання тих чи інших послуг. Фінансова децентралізація спонукає громади ретельніше рахувати власні доходи і видатки, відтак все частіше місцеві ради намагаються будувати свої взаємини на договірних засадах [1].

У 2015 році відповідно до вимог Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» було проведено перші вибори та переведено на прямі міжбюджетні відносини 159 об'єднаних територіальних громад (ОТГ). У звітному 2016 році проведено перші вибори ще у 208 ОТГ, що у 1,3 рази більше, ніж у попередньому році. При цьому в 183 ОТГ перші вибори відбулися лише у грудні 2016 року, що пов'язано із виділенням бюджетних коштів на їх проведення аж 3 жовтня. Таким чином, протягом 2015-2016 рр. було утворено 366 ОТГ, в яких об'єдналося 1738 сільських, селищних, міських територіальних громад (біля 16% від загальної їхньої кількості на початок реформи), де проживає 3 183 388 осіб, що складає близько 7,5% від загальної чисельності населення України [2].

Проте слід відзначити, що часткова відсутність фінансових ресурсів для окремих категорій видатків залишає місцеву владу один на один з такими проблемами. Адже, у випадку непередбачення окремих субвенцій, держава фактично перекидає ці зобов'язання на рівень органів місцевого самоврядування. Не всі місцеві ради можуть забезпечити зобов'язання держави власними ресурсами. Таким чином, виникають окремі проблеми, виходячи з фінансової спроможності того чи іншого місцевого бюджету.

У процесі поглиблення децентралізації та посилення вимог громадськості до фіскальної ефективності публічного сектору перед органами місцевого самоврядування постає непросте завдання збільшувати обсяг послуг, що надаються громадянам, за менших обсягів фінансової підтримки від центрального уряду. Серед альтернативних джерел фінансування зростаючих потреб органів місцевого самоврядування в багатьох країнах розглядаються місцеві позики, особливо якщо термін користування вигодами від витрачених коштів є доволі значним. Зміцнення фінансової автономії органів місцевого самоврядування вимагає від місцевої влади посилення ініціативності у пошуку альтернативних ресурсів розвитку. Система міжбюджетних відносин також потребує трансформації в напрямі збільшення фіскальної автономії органів місцевого самоврядування і розширення власних доходів.

Тому муніципальні позики є надійним джерелом наповнення місцевих бюджетів та одним із найважливіших інструментів фінансування нагальних суспільних потреб. Для забезпечення стабільності місцевих фінансів і формування ефективних ринків місцевих запозичень мають обов'язково проводитись широкі суспільно-економічні реформи та забезпечуватися макроекономічна стабільність у державі [3].

Саме тому зміцнення фінансової автономії органів місцевого самоврядування вимагає від місцевої влади модернізації та посилення ініціативності у пошуку альтернативних ресурсів розвитку. Система міжбюджетних відносин також потребує нагальної трансформації в напрямку збільшення фіскальної автономії органів місцевого самоврядування і розширення власних доходів. А муніципальні позики, як показує зарубіжний досвід, є надійним джерелом наповнення місцевих бюджетів та одним із найважливіших інструментів фінансування нагальних суспільних потреб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Місьцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації : наук. доп. / [редкол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін.] – К. : НАДУ, 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://academy.gov.ua/doc/komenter_prezident/2014/koment_iner_prezident_2014_05_16_1.pdf.*
2. *Місьцеве самоврядування в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/stan2016web.pdf>*
3. *Серьогін С., Гончарук Н. Концептуальні засади реформування місцевого самоврядування в Україні [Електронний ресурс]/С. Серьогін, Н. Гончарук // Аспекти публічного управління. – 2014. – № 5-6 (7-8) травень-червень. – Режим доступу: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/.../95/95>.*

**Андрішин Василина Василівна, студентка 4 курсу,
Вакун Оксана Володимирівна, к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів,**

ВИЗНАЧЕННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ОБЛІКУ: МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

У визначенні сутності й змісту матеріальних ресурсів в наукових підходах немає єдності думок. Матеріальні ресурси – це об'єктивно необхідні умови функціонування виробництва. Протягом тривалого часу дискусійним вважається питання про те, що саме включати в термін «матеріальні ресурси» – засоби праці і предмети праці або лише предмети праці. Згідно з теорією А. Сміта матеріальні ресурси є частиною капіталу. Капітал характеризується ним як одна з двох частин запасів, від якої очікують отримати прибуток, а друга частина – це та, яка йде безпосередньо на споживання. Він вперше ввів поняття поділу капіталу на основний і оборотний, показав різницю у співвідношенні між цими частинами капіталу залежно від галузі господарства. Під оборотним капіталом А. Сміт розумів ту частину яка знаходиться в обороті [1]. Та частина, яка не вступає в оборот, отримала назву основного капіталу. Як основний (машини, знаряддя праці, будівлі, родючість землі, кваліфікація людського капіталу), так і оборотний капітал (гроші, сировина, напівфабрикати, готові вироби), за А. Смітом, приносять прибуток: основний у сфері виробництва, оборотний – у сфері обігу.